

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Beneficiorum Ecclesiasticorum Natvra, Ereptione, Qvalitatibvs Ad Ea Obtinenda Requisitis ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

468. Ex quibus rebus solvendæ decimæ prædiales.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74477)

ralia bona acquisivit, quam eidem acquirantur, nempe dependet ex alterius hominis voluntate. Barb. Castrop. *loc. cit.* qualiter etiam adhuc ex tacita defuncti voluntate (in qua lex ita statuens fundatur) censetur hereditas ab intestato provenire. Barb. n. 27. Et certe congruum est Pontifices in constituendis decimis imitatos legem veterem, in qua non ex terris & possessionibus donatis Israelitis, sed ex earum fructibus debebantur decimæ, non tam de rebus ipsis donatis, quam de earum fructibus decimas solvendas constituisse; ne de cetero res immobiles facile omnes devenirent ad Ecclesias. Barbof. *l. cit.* Quapropter jam textus universaliter loquentes, & precipientes de omnibus licite acquisitis decimas solvi, intelligendi solum de omnibus, quæ quis proprie, hoc est, propria actione, & labore acquirit. Castrop. *cit. n. 3.* Nihilominus si legatum vel donatio fiat de rebus frugiferis simul cum fructibus, sine dubio decimam (intellige ex istis fructibus) solvendam, ait Barb. *l. cit. n. 28.* juxta tex. *c. pastoralis. de decim.* eò quòd tum temporis censeantur dari, seu relinqui cum suo onere.

2. Respondeo secundò: et si ex injuste acquisitis & possessis rebus frugiferis decimæ prædiales solvi debeant, v. g. ex agro, piscina, molendino, &c. injuste occupato & detento; Item ex animalibus captis; à quocunque enim possessore detinentur, talis prædialis decima fructuum inde provenientium solvenda; juxta *c. à nobis. de decim.* Less. *cit. c. 39. n. 13.* Barb. *loc. cit. §. 1. n. 29.* citans Abb. *in c. pastoralis. in c. cum homines. in c. commissum. de decim.* Rebuff. *de decim. q. 5. n. 18.* Azor. *cit. 35. q. 13.* Monet. *c. 24. n. 39. &c.* Decimæ tamen personales ex acquisitis ministerio personali, dum ea obnoxia sunt restitutioni, puta, acceptis spolio, rapina, furto, usura &c. solvendæ non sunt, nec recipiendæ, cum in effectu non sint illorum detentorum, aut illis acquisita, ac consequenter hi de iis contra voluntatem Domini disponere nequeant. Barb. n. 30. Monet. *loc. cit. n. 42.* Castrop. *cit. p. 6. n. 5.* & apud hunc Suar. *l. cit. c. 37. n. 7.* Less. *l. cit.* qui tamen rectè addit, eum, qui fructus non decimatos accepisset, debere ex iis decimam. Ex injuste seu injusta actione & ministerio acceptis, justè tamen retentis, puta, ex fornicatione, homicidio &c. ubi peccatum est publicum, & turpis lucri causâ continuatur, non debentur decimæ, uti nec Ecclesia attentò jure eas recipit, ne aliàs recipiendo videatur acquiriturum improbitatem approbare, eorumque peccatis communicare. Secus est, ubi causa lucri peccaminosa non est publica, adeoque nec scandalosa, aut jam cessavit; cum tunc quoque cesset in Ecclesia præsumptio approbationis. Castrop. *loc. cit. n. 6.* citans D. Thom. 2. 2. q. 87. a. 2. ad 1. Azor. *ubi ante.* Suar. *cit. c. 31. num. 7.* Fagund. Bonac. Valent. &c. Barb. *num. 31.* qui tamen ait, deberi in rigore juris ex iis decimam, sed non esse recipiendam, nisi post peractam penitentiam; v. g. à meretrice publica, usurario, &c. vide dicta hac de re de oblationibus. Addit etiam Barb. *num. 33.* quod et si ex pecunia usuraria malè retenta, adeoque restituenda, quis non debeat decimas, debeat tamen illas ex fructibus prædii, quod tali pecuniâ usuraria seu usuris parta, eò quòd citatis Covar. *c. 3. n. 6.* Soro *l. 6. de just. q. 1. a. 4.* Nav. *in man. c. 17. n. 25.* Medina &c. contra Bald. Decian. & alios teneat, talem non teneri restituere prædium illud tali pecunia comparatum, neque fructus, etiam dum aliunde potest, quodque fructus prædii sint reales, adeoque decimæ ex illis collectæ sint prædiales, consequenter sive

hi fructus licite, sive illicite ex inde percipiuntur, decimæ ex illis sint solvendæ.

3. Respondeo tertio: ex minimis etiam justè acquisitis, præcindendo à consuetudine, quæ alia servanda, decimæ non debentur, eò quòd indecorum sit & rationi dissonum, ministros Ecclesiæ esse exactores minimorum, idque repugnet liberalitati, sapiatque avaritiam; sed neque appellatione omnium veniant minima. Argumento *l. Scio. ff. de in integ. restit.* Barb. *cit. n. 33.*

4. Respond. quartò: de pretio accepto pro re vendita non debentur decimæ, nisi fortè lucrum aliquod accresceret ex venditione; cum pretium neque sit fructus personæ, neque rei, sed res vendita æquivalenter. Castrop. *cit. p. 6. n. 4.*

5. Respondeo quintò: hoc est, non debentur decimæ ex fructibus seu lucro parto labore personæ, si fructus isti sint res immobiles; secus si mobiles, juxta eundem Castrop. *ibidem.*

6. Respondeo sextò: solvendæ sunt decimæ ex lucro facto per militiam, intellige, non tantum ex captis justo bello, sed etiam ex stipendiis. Rebuff. *cit. q. 8. n. 11.* apud Barb. *cit. c. 28. §. 1. n. 19.* Item per negotium, artificium & opificium, advocaturam, &c. et si enim istiusmodi lucra sunt justa stipendia laborum, sunt tamen etiam fructus personæ. *c. transmissa. de decimis. c. decima 16. q. 1.* Suar. *l. cit. n. 3.* & seq. Fagund. *l. cit. c. 2. n. 10.* Rebuff. *l. cit. q. 8.* apud Castrop.

Questio 468. Ex quibus rebus solvenda decimæ prædiales?

1. Respondeo: debentur ex primò in genere ex omnibus fructibus & proventibus rerum mobilium & immobilium. *c. transmissa. c. tua nobis. &c. D. Thom. l. cit.*

2. Secundò: in specie, agendo de iis, in quibus esse posset majus dubium, debentur ex palea; unde si criticè decimetur post trituram, manet obligatio solvendi decimam paleæ. Castrop. *p. 7. n. 1.* citans Azor. *ubi ante q. 9.* Suar. *c. 34. n. 2.* Fagund. *l. cit. c. 4. n. 2.* Abb. *in c. pervenit. de decimis. n. 3.* & alii apud Barb. *cit. c. 28. §. 1. n. 2.*

3. Tertio: ex oleribus & leguminibus, exceptis minutis oleribus; quæ ex hortis colliguntur, non ad lucrum, sed ad quandam commoditatem & voluptatem familiæ. Castrop. *ibid.* citans D. Thom. *ubi ante a. 2. ad 3.* Sor. *l. 9. de just. q. 4. a. 2. ad 3.* Suar. *c. 34. n. 7. &c.* Barb. n. 5. inquit, servandam consuetudinem, quòd decimæ olerum solvantur in pecunia, & non in speciebus.

4. Quarto: ex proventibus molendinorum vento agitatorum. Suar. *ibid. n. 3.* Fagund. *l. cit. c. 4. n. 3.* Castrop. *ibid.* juxta *c. pervenit. &c. ex transmissa. de decim.*

5. Quintò: in animalibus, uti & de fructibus ab iisdem provenientibus, puta lacte, lana &c. Castrop. *ibid.* et si ex genitura animalium sylvestrium non debeantur decimæ, nisi quando capiuntur, & interficiuntur. Suar. apud Eundem.

6. Sextò: ex examinibus apum, quæ de novo procedunt, non videntur deberi decimæ; cum habeantur quasi animalia sylvestria, & industria personæ tribui debeat, quòd colligantur. Azor. *l. cit. c. 34. n. 4.* Castrop. *cit. n. 1.* de alvearibus tamen solvendam esse decimam, ubi habet consuetudo, tenet Azor. apud Barb. n. 11.

7. Septimò: de lapidinis, non quidem quòd ex 10, lapidibus detur unus, sed ex pecunia, quam quis inde lucratur. Azor. *cit. c. 35. quest. 4.*

Re-

Rebuff. cit. q. 8. n. 23. Monet. c. 4. n. 33. apud Barb. n. 22. Idem & de auri fodinis.

8. Octavo ex locatione domus, piscinarum, furni, prati. &c. Castrop. cum communi; si tamen pratum non elocetur, neque herba inde colligatur, sed animalia tua ibi pascant, non deberi ex herba decimam, cum non videatur esse debita, antequam sit collecta, vel ratione locationis pretium datum, Azor. l. cit. apud Castrop. n. 1. Sed neque hac ratione debetur decima duplex ex eadem re, si solvenda decima & elocanti ex pretio elocationis, & locatario ex fructibus inde collectis, nam locans solvit decimam pradialem, nimirum ex accepto pretio locationis piscinarum, v. g. conductor solvit decimam personalem ex lucro; quod habet, deducto pretio, quod dare debet pro locatione, & deductis omnibus expensis, quas facit in colligendis piscibus, adeoque decima non solvitur ex eadem re; quia pretium locationis deducitur. Castrop. ex Suar. cit. p. 7. n. 2. Porro in questione, an ex rebus emptis seu acquisitis, v. g. agris pro pecunia, vel fructibus indecimarum debeatur non solum decima ex lucro, sed etiam decima ex dicta pecunia, pro qua empti agri, utpote indecimarum. Abb. in c. pastoralis. nu. 6. cum aliquibus respondet affirmativè, ex eo, quod cit. c. pastoralis, dicatur ex rebus acquisitis pecuniam decimata non deberi, nisi decimam de lucro &c. adeoque à contrario sequi videatur ex emptis pecuniam non decimata deberi & aliam decimam, Respondet Castrop. cit. p. 7. n. 3. citans Suar. dicto l. 1. c. 38. d. num. 12. nimirum, neque in foro interno, neque externo deberi tunc decimam ex pecunia dicta indecimarum, sed solum de lucro pacto per emptionem, eò quod sicut, qui emit agrum usuraria pecunia, non debet fructus solventi usuras, cum bona empti alterius pecuniam (nempe illius, cui pecunia illa debebat restitui) non sunt illius, cujus est pecunia, ita etiam ager emptus pecuniam indecimarum non sit Ecclesie, nempe pro rata istius decimi correspondente decimam pecuniam illius indecimarum, pro qua emptus.

Questio 469. Quando, & qualiter solvenda decima personales?

1. Respondeo ad primum: has decimas (ubi adhuc sunt in usu, sicut eas esse in usu in multis Hispania partibus, testantur Nav. & Guttier apud Barb. cit. s. n. 27.) deberi non nisi in fine anni, & in aliquibus locis non nisi in fine vite; unde si quis lucrum ex negotiatione, militia, ludo, &c. acquisitum perdat intra annum, non tenetur solvere decimam, nec ratione rei, quam non habet, nec ratione injusta acceptionis, quia pars ista decima non erat debita, priusquam annus, vel vita terminaretur. Castrop. cit. p. 6. n. 6. citans Sa. v. decima. nu. 1. Azor. cit. c. 35. Abb. in c. pervenit. de decima. n. 3. Suar. cit. c. 37. n. 3. ubi ait, computationem anni faciendam secundum communem usum, vel assignandam communi conventionem.

2. Resp. ad secundum: non nisi prius deductis expensis decimam solvendam ex lucro negotiationis & similibus, juxta c. pastoralis. per quod tanquam jus posterius derogatum est. cap. non est. &c. in quo alias percipiebat Pontifex, integrè solvere decimas, antequam ex bonis ibi notatis (inter quae numerantur ibidem non solum fructus pradiales, sed & personales) deducerentur ullae expensae. Ita Gl. Innoc. Abb. &c. in c. pastoralis. Suar. de relig. l. 1. c. 33. n. 2. & Fagund. l. cit. c. 2. n. 18. apud Castrop. p. Leuren. Fori Benef. Tom. 1.

p. 6. n. 7. ubi etiam, cur potius id fiat in negotiatione & similibus, quam in fructibus pradialibus, hanc inter alias dar rationem, quod non reputetur lucrum, nisi quod remanet deductis expensis; in fructibus autè pradialibus omne, quod nascitur ex terra, & animalibus, dicatur fructus, pro cujus majore declaratione vide Barb. cit. s. 1. n. 36. & 37. ubi ex S. Th. 2. 2. q. 87. a. 2. quod fructus sumatur dupliciter, nempe primò naturaliter, hoc est, secundum naturam & veritatem rei, prout à parte rei provenit ex re fructifera Dei auctoris beneficio absq; ulla expensarum deductione, & sic accipitur fructus in decimis pradialibus, utpote quas Deus in lege veteri instituit absq; reflexione ad jus civile, ejusq; interpretationem, quam institutionem dein imitata Ecclesia in persolvendis decimis pradialibus hos fructus voluit, prout naturaliter in fundo percipiuntur & proveniunt, solvi: Dein civiliter, nimirum secundum censuram & interpretationem juris civilis, secundum quam acceptus fructus non intelligitur aliter, quam deductis expensis factis gratia eorundem fructuum; eò quod iis deductis lex civilis interpretetur in reliquo consistere utilitatem. l. fructus. & l. 1. c. de fructibus & litium expen. & l. fundas qui. ff. familia heriscunde. Unde, cum decima fructuum personalium instituta ab Ecclesia, absq; eo, quod solvenda fuerint in lege veteri jure merè humano, verbum fructus merè non accipitur in iis naturaliter, sed civiliter, sive secundum juris civilis interpretationem, hoc est, deductis expensis, citatque Barb. pro hoc prater jam citatos à Castr. Filiuc. tr. 27. p. 2. c. 10. q. 8. Trull. l. 3. c. 3. dub. 3. m. 3. Less. cit. c. 39. du. 3. n. 16. Tiraq. &c. Porro nomine expensarum computanda veniunt omnia illa, quae ad vendendum, negotiandum, vel lucrandum expendantur, alias non expendenda, Suar. l. c. n. 6. Fagund. c. n. 20. Castr. l. c. n. 8. quin & probabiliter sustentatio propriae personae, & servorum, quae absq; illa negotiatione non fieret, cum absolute sint expensae factae in negotiatione & lucro acquirendo, & sine sustentatione propria & familiae non potest fieri lucrum, Castr. ibid. dicens videri id ipsum approbari à Rebuff. de decimis. q. 11. n. 4. & hoc ipsum, quod Suar. l. cit. in contrariu objicit, nimirum hac ratione paucos, & non nisi mercatores copiosos teneri ad has decimas, cum in victu & vestitu ferè omne lucrum necesse sit consumi, ait non esse magni momenti, cum potius rationi sit consonum, non nisi deducta conveniente sustentatione sui ex lucro, quod reliquum est, deberi decimas, dum illud reliquu proprie reputetur & dicatur lucrum: sed neq; solum prius deduci posse expensas utiliter factas, sed & voluntarias seu voluptuarias, modò factae non sint in fraudem, tenet Monet. de dec. c. 6. n. 33. apud Barb. cit. s. 1. n. 37.

Questio 470. Quando, & qualiter solvenda decima pradiales?

1. Resp. ad primum: decimae haec debent solvi statim, ac fructus collecti, c. cum homines. b. t. Azor. p. 1. l. 7. c. 24. q. 16. Suar. l. cit. c. 37. n. 1. & 5. & alii apud Pirhing ad cit. de decim. n. 93. Barb. cit. s. 2. n. 21. citans quamplurim. cum communi, juxta illud Exod. 22. Decimas tuas ne tarderis reddere. Idque, sive ager pluries in anno ferat fructus, sive semel. Bass. to. 1. v. decimae. n. 13. Imò teneri parochianos monere parochum de recipiendis decimis, docent Fagund. ad prec. s. l. 1. c. 4. n. 11. Guttier. can. 99. l. 2. c. 41. n. 43. Suar. &c. apud Barb. cit. n. 21. Unde sufficit, esse perceptos, quamvis non sint perfecte collecti,

R collecti,